

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 2 frt — kr.
Fél évre 1 frt — kr.
Negyed évre — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyil-t-éri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Felhívás előfizetésre.

Ama rövid idő, mit a *Mindszenti Lap* a közérdek szolgálatában eltöltött — szabadjon reménylenem — meggyőzte a t. olvasó közönséget arról, hogy lapom adott programját — menten minden érdekhajhásztól — hűen beváltotta.

E tudatban lépek ez új évnegyed küszöbén a nagyérdemű közönség elé, kérve azoktól is szerény vállalatom támogatását, kiknek talán nem volt eddigelé alkalmuk lapommal közelebb megismerkedni. Mint eddig, úgy a jövőben is tisztán a közérdek fogja lapomat irányítani; üzérkedési vágy nem lelkesít, hisz egy helyi lap mozgási tere oly szűk kör, hogy a leg-háladatlanabb szerep volna még csak gondolni is a nyereszkezésre. Hogy mégis a sajtó szolgálatába léptem, a legtisztább szándék vezérelt s vezérel ma is. A *Mindszenti Lap* ámbár szűk körben mozog, mégis oly tényező községünkben, mely telünteti ama dicséretes előhaladást, mely itt ma már minden téren észlelhető. Hogy a *Mindszenti Lap* tovább fenállhasson nemcsak, de a t. közönség igényeinek nagyobbodásához mérten fejlődhessék, ez a nagyérdemű közönség pártfogása s támogatásától függ.

Tisztelettel bátorkodom továbbá b. figyelmét felhívni azon t. előfizetőimnek, kik még a beszűnt *Mindszenti-Szegvár és Vidéke* helyi lapra fizettek elő, hogy előfizetésük június 30-án lejárt. Szabad legyen őket a jövőben is lelkes pártfogóim közé számítanom.

Végül, hogy a t. olvasó közönség bizalmát s támogatását minél inkább kiérdemeljen, a **„Mindszenti Lap”** mai számától kezdve **melléklettel** jelenik meg. E mellékletet a fővárosban Reim Lajos szerkesztésében megjelenő **„Babszem Jankó”** humorisztikus hetilap fogja képezni, meggyezvén egész tisztelettel, miszerint e mellékletet csak helybeli előfizetőimnek adhatom, mert — sajnos — **ama körülmény, minélfogva a mellék-**

letek külön postadíjazás alá esnek, mogfoszt ama kellemes helyzettől, hogy azzal vidéki előfizetőimnek is kedveeskedhetném.

A *Mindszenti Lap* előfizetési díja:

Egész évre 2 frt — kr

Félévre 1 frt — kr

Negyedévre frt 50 kr

Mindszenten, 1899. évi július 9.

Tisztelettel

Weisz Ignác

szerkesztő s kiadótulajdonos

Arató részeselek

Aki mult vasárnap a vásártéren megfordult, oly tipikus képét láthatta a népeletnek, mely a festő ecsetjére is máltó lett volna. E kép az arató részeselek utrakelése volt.

Lomha szekerek foglalták el a vásártér egyrészét; a népnek aprajagya ott nyüzsgött-forrott; a gyermekek játszva ugrándoztak a járművek körül; az öregek korukhoz illő higgadsággal szemlélték a készülődést; asszonyok lányok batyukkal siettek a szekerek felé; az életerős férfiak aratószerszámaikat helyezték el a szekerekben. Már-már indulnak, de újból szaladgálás — az egyik a hon feledett — de nélkülözhetetlen tárgyáért szalad, emennek tüzszerzáma nincs, amaz még nem ért rá, vagy elfeledett dohányt venni, majd a pipa tört el csomagolás közben, a közeli boltok végre kiszolgáltatták az óhajtott cikkeket, mire élcelődés és derűtség közt lassu tempóban elindultak a szekerek, a rajta ülők sok jó egészséget kívánván az itthon maradtaknak, viszont ezek a távozóknak, elmentek, hogy a Károlyi uradalom majorjában erős munkával kiérdemeljék a téli kenyeret.

De e népvándorlás már Péter-Pál napja előtt vette kezdetét. A Tisza ellenkező részére már nevezett ünnep előtti napokban kivonult az arató-csapat, a homokok rozstáblái nyilott kalászokkal vártak a kaszásokra, H.-M. Vásárhelyen szerződött ré-

szeselek tömege pár nappal később ment rendeltetési helyére. még pedig vasuton, mely utazási mód még néhány év előtt teljesen ismeretlen volt az aratók előtt.

Igy az utóhad mult vasárnap szinte elhagyta a községet, mi által utczáink kihalltak lettek s a vasárnapi nyüsgés forgás pár hétre elmarad.

A részeselek legnagyobb konsingensét a Pallavicini és Károlyi uradalmak; a bérlők területe s H.-M. Vásárhely nyelte el, mindössze csekély része az aratóknak, kik a község határában nyertek alkalmazást.

A hét elején még 291 egyén volt aratási szerződés nélkül. Ezek közül egy rész ment aratási munkára 1 frt 50—2 frt napszám mellett; másrésze a korban oly előrehaladt, hogy nem alkalmazhatók már nehéz munkára, de itthon is akad munka s itt is kell a munkás kéz s foglalkozást találhatnak, csak legyen meg a munkakedv s jóakarát.

Azon kevesek pedig, kik se szerződésileg nincsennek lekötve, se komolyabb napszám-munkát nem vállalnak, az ugynevezett *„utca-sarki aratók”*, kik a pálinkás boltok körül szokták az aratási időt eltarisznyázni, számadásba nem jöhetnek, mert a földnek ilyen terhei mindig s mindenütt voltak, vannak s lesznek.

Tehát községünk minden életrelvő ember ma már arat, hogy biztossítsa a téli kenyeret maga s családja részére.

A munka foly fenakadás nélkül, eddigelé az eddig tapasztalt s aratási időben mutatkozott elégedetlenség, lázadás szimptomái nem mutatkoznak.

A hét elején főutcánkon végig pár arató gépet huzattak a majorba. Valaki azt a megjegyzést tette, hogy *„viszik a mumust,”* czélozva arra, hogy ezek miatt aratnak a mai szociális világban oly békességben az aratók, mert tartanak ezen gépektől, mik azonnal felváltanák a munkásokat ha kötözködve kiállnának a munkából.

Mi ma már sokkal józanabbnak tartjuk népünket, sem hogy feltegyünk róla annyi szolgalelkűséget, mintha nem nemesebb motívumok, hanem a néma cséplő gépek tartanak őket meg a becsületes munkálkodás terén. Adjon Isten a józan munkás népnek jó egészséget, munkájához áldást!

Vasutérdekeltségi gyűlés.

Folyó hó 4-én tartotta a vasutérdekeltség végrehajtó bizottsága Szentesen az alispáni elfogadó teremben gyűlését. Képvisele volt H. M.-Vásárhely, Mindszent, Szegvár s a szentesi pénzügyészek.

Elnöklő alispán jelenti, Hogy Tary Enre biz. tag Mindszentről eltávoztván helyébe Koncz Lajos választott biz. taggá, ki is már a gyűlésre megis hivatott.

E jelentés tétel után áttért a gyűlés a tárgysorozatra.

Több tárgya volt a gyűlésnek, mik azonban nem nagy jelentőségűek lévén, közülük kiemeljük, mi bennünket közelebb érint, t. i. a vasuti menetrend megváltoztatásának ügyét.

Elnök előterjeszti, hogy a vármegye az év elején abbéli kérvényét terjesztette a vasuti-igazgatóság elé, hogy vasutunknál a szállítványokra nézve a magas díjtételt szállítsák lejjebb; kérte továbbá, hogy a Szolnok felől jövő esti 8¹/₂ órai vonat ne tartózkodjék éjjel Szentesen, hanem folytassa útját Mindszentig s itt éjszakázzék, a korai órákban pedig induljon innen Szentes-Szolnok felé, hogy a szentesi piacra menőket már 6 órára Szentesre szállítsa, kérelmezte végül azt, hogy a Szeged-

ről reggel 6 órakor Vásárhely felé induló, valamint a Vásárhelyről este 8 órakor Szeged felé menő tehervonatokhoz egy-egy, vagy a szükséghez mérten több személykocsi csatoltatnék, miáltal a felénk vagy tőlünk utazó közönség megkíméltetnék a szertelen várakozás és idővesztegetéstől.

Szentes város szinte egy külön kérvénnyel járult említett időtájban az Igazgatósághoz, szinte a menetrend változást tette kérelme tárgyává. A vármegyének fent elmondott kérvényére a vasuti-igazgatóság válaszolt ama menetrenddel, mely ez év május 1-én lépett életbe s mely ugy szólván tönkre tette a szomszédos forgalmat.

Elnök előadja, hogy e menetrend megváltoztatása ügyében kérelmezzen a végrehajtó bizottság illetékes helyen. Egyben javaslatba hozza, hogy kéressék az, hogy azon vonat, mely kora reggel megy Vásárhelyre, már 8 órakor induljon vissza Szentesig s ott tartózkodjék délutáni 1 óráig s jöjjön vissza Vásárhelyre, még ekkor elég ideje marad a szükséghez képest a tolatásra, úgy, hogy már 4 órakor ismét indulhat a rendes menetrend előírása szerinti Szolnok felé.

Wimmer Károly hosszabb megokolással mutatja ki a hátrányokat, miket a mai menetrend úgy az utazó közönségnek, de különösen a szomszédos forgalomnak, sőt egyuttal a vasuti pénztárnak okoz. Kiemeli, hogy a Szentesről déli 12 órakor Pest felé menő vonathoz; hasonlóképp az esti 8 órakor Vásárhelyről Orosháza-Csaba felé induló vonatokhoz nincs csatlakozásunk, kérde miért büntetik vidékünket e mostani menetrenddel? végül indítványozza, hogy kéressék a régi menetrend visszaállítását.

Kis Zsigmond (Szentesről) azon megjegyzést teszi Wimmer Károly indítványára, hogy a régi menetrend visszaállítá-

sát egész teljében kérelmezni nem jó lesz, mert már a régi menetrendben is többször kért a közönség változást, így az intező körökben legalább is különösnek tetszenék, ha a végrehajtó bizottság a már több oldalról kifogásolt régi menetrend helyre állítását kérelmezne.

Schönfeld Márton magáévá teszi elnöklő alispán javaslatát, egyben indítványozza, hogy ne csupán írásos kérvényben terjesztessék fel az ügy, hanem az alispán személyesen menjen fel s ha nem sikerül kieszközölni azt, hogy Szentesről d. u. 1 órakor induljon vissza a vonat, legalább engedélyezzék az indulást 4-5 óra közötti időszakra. Alispán, valamint a bizottság Schönfeld indítványát elfogadja.

Juhász Mihály (H. M.-Vásárhelyi polgármester) azon nézetének ad kifejezést, hogy bár Vásárhelynek előnyös volna a Szentesről való d. u. 1 órai indulás, de tekintettel kíván lenni az idegen utasokra, kik hosszú várakozásnak volnának kitéve Orosháza felé való útjukban, miért is hozzájárul ahhoz, hogy Szentesről 4¹/₂ órakor induljon a vonat Vásárhely felé.

Keller Lajos a kérvény megokolásánál kiemeltetni kéri ama körülményt, hogy a kérelmezett két vonat nem praedjudikál a hajnali s esti vonatoknak, mert azon utasok, kik a kérelmezett két vonatot igénybe fogják venni, ezek nem engedélyezése esetén a korai s a késői vonatokat nem fogják igénybe venni, hanem kocsin s gyalog teszik meg a szentesi utat s nem várakoznak Szentesen reggeli 6 órától esti 9 óráig.

Cikatricis Lajos megyei főjegyző indítványozza, hogy a kérvény ne direkt a vasuti főigazgatósághoz, hanem az aradi úralkodósághoz intéztessék, de az alispán ur személyesen menjen mindkét helyre, azonban deferenciából nyujtsaon alkalmat

TÁRCZA.

A hétről.

Volt idő, nem régen, hogy ebben a tájban, Katonák tanyáztak csendes kis falunkban. Hogy közbiztonságunk még teljesebb legyen.

Letszámot emeltek a csendőrörségen.

Nagy volt az ijedtség s rémlátás minálunk, A czoczilistákkal ugyan mit csinálunk? Felezni akartak árpából, búzából, Rosz hírek érkeztek Zemplémből, Szaboicsból.

Hogy mi volt az oka, ki volt bűnös benne? Am kikutatni, háládatlan lenne. Volt apostol-járás idegen, helybeli, Házról házra jártak, népet bolondítani.

Vége meg az lett, hogy betört a bicskájok, Kenyér nélkül lettek, nem akadt munkájok. Szomorú tanulság, hogy a nyakassággal Nem ért még senki cél, sem bolondítással.

Fegyveres erőre nem lett ugyan szükség, Nagy erővel szemben meg lett a békeesség. Es hogy elmúlt, azt mind óhajtottuk nagyon, Csendőrök és bakák elmentek vasuton.

* * *

Más most a hangulat, más a kép minálunk, Jogot, igazságot, mindenfelé látunk. Bár népünk helyzete nem kielégítő, Talán segítve lesz meghozza a jövő.

Szerződés bontásról, tulkövetelésről, Nem volt szó az idén semmi ilyemiről. Az aratók szépen, csendben kivonultak, Akadtak olyak is, kik munkát nem kaptak.

Nagy ökör szekérre felpakolva szépen, Marokverő lányok ültek tetejében. Emberek, egények mentek gyalogszerrel, Mindegyik kezében friss depó-terméssel.

Legények, leányok nótát is kezdnek, A komolyak csendben, beszélgetve mennek, Hogy mennyit keresnek, terveznek számításnak,

Lessz é elég kenyér, otthon a családnak?

Kezdi az aratást, örömmel dolgoznak, Tréfás beszédekben nagyokat mulatnak. Gazdával kikötni, arról most szó sincsen, Eszik az ugorkát a kereszt tövében.

Krónikás.

Belzebub.

— Egy rendőrtisztviselő emlékirataiból. —

„Ezer forint jutalom!

„Mára viradóra éjjel báró Rományi ujkerületi kastélyában nagy lopást követtek el.

Ellopták a következő arany-, ezüst- és ékszerszeműeket. (Következik a pontos jegyzék.)

Összérték 25.000 forint. Azonkívül 1600 forint készpénz is. A károsult ezer forint jutalmat ad az értékűmük kézrekerítőjének.

A rendőri főkapitányság.

Kedvetlenül irtam alá ezt a hirdetményt, melynek bizonyára csak olyan kevés lesz az eredménye, mint a többieknek, melyeket az utolsó hónapban közzé kellett tennünk. Városunkban a nagy lopások száma ijesztő módon felszaporodott. A legnagyobb megerőltetések dacára egyetlen egy esetben sem sikerült a tettesek nyomára akadnunk. A legszorgosabb nyomozások, a legfigyelmesebb kémkedések eredménytelenek maradtak, a tolvajok az elkövetett esiny után nyomtalanul eltűntek, a lopások heteken át szüneteltek, mignem újra még merészebb „etikli“-vel lepték meg a város lakosságát.

Hogy mindig ugyanazok a kezek voltak a játéokban, kétséget sem szenvedett. Mint minden czéhabeli gonosztevő, a mi ismeretlen tolvajaink saját módszerük szerint dolgoztak. Valamennyi utóbbi időben történt lopást „kizárólag“ álkulcsuk segítségével követték el. Sehohsem használták a tolvajok által annyira kedvelt utat az ablakon át, sehol sem feszítettek föl ajtót vagy fiókot, mindenütt szabályszerűen nyitották fel a lakatokat és zárták be ismét az elkövetett lopás után. Bizonyítéka annak, hogy a tolvajok kitünően utánzótt álkulcsok birtokában voltak. Valóban meglepő nyugodtsággal és biztossággal kellett végezniük munkájukat, mert mindenütt, ahol a tulajdonosok az ellopott tárgyak hiányát vették észre, a többi tárgyakat a legnagyobb rendben találták meg. Az ékszer tartályok, dobozok és tárczák, tartalmuktól megfosztva mindig rendes helyeiken találtak a lopás után is. Oly gyakorlat volt ez,

az üzletvezetésnek, hogy ez tihessen indítványt. Elfogadtatott. A megtett indítványok után abban állapotott meg a végrehajtó bizottság, — mit az alelnök is határozatilag kimondott:

A bizottság által kiküldött alispán ugy az aradi üzletvezetésnél, mint a főigazgatóságnál hasson oda, hogy a Vásárhely felé induló hajnali vonat reggeli 8 órákor jöjjön vissza Szentesre s onnét d. u. 1 órákor menjen vissza Vásárhelyre, ha pedig az 1 órai indulás nehézségbe ütköznék, akkor 4—5 óra táji indulás engedélyeztessék, egyebekben a mai menetrend érintetlenül maradván.

Elnök előadja hogy a vasuti számvetés számadása nem mindenben felel meg az érdekeltség igényeinek, sőt bizonyos hátránnyal jár az érdekeltségre, miért is indítványozza, hogy a megyei főszámvevő küldessék ki a vasuti ügykezelés megtekintésére. Elfogadtatott.

Elnök előadja, végül, hogy a vasut jövedelme után 4% osztalék fizettetett, azonban van tartalék tőke 16540 frt, mely takarékpénztárban gyümölcsözőleg kezelteik. Indítványozza, hogy e tartalékalapból 6434 frt 80 kr. az 1899 évre osztásuk fel, mi 1%-nak felel meg s így ez évre a vasuti jövedelem 5%-ot tenne ki. Az indítvány elfogadtatott.

Más tárgy nem lévén, indítvány se tetetett, mire elnök az ülést bezárta.

VEGYESEK.

— Előre fizetett adó. Községi előjáróságunk két tagja a lefolyt héten Sándorfalván járt az uradalmi Inspektor urnál azon czélból, hogy az uradalmi adónak egy negyed évre eső részét előre kiutal-

mely a lopás észrevezését sok esetben késeltette és a mi kutatásainkat mód fölött megnehezítette.

A lefolyt éjjelen azonban valósággal remekeltek a tolvajművészetben. Báró Rományi hálószobájában a betörésmentes pénzeszekerényt nyitották föl, kiemelték belőle az értéktárgyakat s azután ismét szabályszerűen bezárták.

Báró Rományi véletlenül vette észre a lopást, mikor a pénzeszekerényből nagyobb összeget akart kivenni és a benne levő tárczát, mely 1600 forintot tartalmazott volt, teljesen kiürítve találta.

Az erre vonatkozó följelentés következtében egy tisztviselő kíséretében magam mentem Rományi báró lakásába a tényállás megállapítása végett. Nem lehetett mást megállapítani, minthogy valamennyi értéktárgy, amely a pénzeszekerényben elhelyezve volt, hiányzik, a pénzeszekerény maga sértetlen és sem a hálószobában, sem az egész kastélyban nem volt nyom, mely tolvajok jelenlétéről tanuszkodhatott volna. Hogy a tolvajok ákulosok segélyével a házba és a hálószobába hatolhattak, azt meg lehetett érteni. Báró Rományi agglégény volt és csak egy öreg gazdasszonya, egy komornyikja és egy kertésze volt, az utóbbi egyuttal a portás állását is töltötte be. A kertész tegnap délután arról értesült, hogy néhány órajárásra lakó agg édes apja hirtelen súlyosan megbetegedett és két napra szabadságot kapott a bárótól.

(Folyt. köv.)

ványozná. Mindenesetre szivesség számba megy az Inspektor ur eljárása, ki tekintve azt, hogy az aratási időszak azon saison, melyben népünk — a régi elfogyván új meg nem lévén — leginkább fizetés képtelen, tekintve továbbá községi háztartásunk megszorult helyzetét: egy negyed évi adót, 700 frtot előre kifizettetett.

— Helypénzszedés. Tudvalevő, hogy Mindszent községe a piaci helypénzszedést ez évben házilag kezeli. Teszi pedig ezt a község azért, mert nem volt eddig kellőleg tájékozva az iránt, hogy tulajdonképen mit jövedelmez a piac? Mint értesülünk, a félévi eredmény azt mutatja, hogy mintegy 300 frtal lesz több jövedelme az év végén a községnek, mint eddig volt. Idáig 700 frtért volt bérbe adva a piaci helypénzszedés.

— Utczáink kövezése. Az állam építészeti főnöke Kruspér Pál — bár nem hivatalosan — kijelentette, hogy utczáink kövezésének tervét s költségvetését f. évi augusztus hóban be fogja nyújtani a megyei közigazgatási bizottsághoz. Igaz, hogy ez egy nagy lépés előre, de nem azt jelenti, hogy a folyó évben koczka kövön járunk, csak reményt nyújt arra, hogy 1900. évben koczka köves utunk elkészülhet.

— Az arató munkásokról. 291 volt azon munkások száma, kik még az aratási munkára nézve szerződésileg biztosítva nem voltak. A hét folyamán szerződött 36. Különben községünk főjegyzője szoros evidenciában tartja a munkások ügyét, sőt fel is terjesztette a fölmívelési ministerium munkásügyi osztályához, hogy esetleg az aratórész nélkül maradottak munkát kapjanak. Igaz, hogy a fölösleges ovatosság soha se árt s a főjegyző ur széttekintő figyelme s gondossága elismerést érdemel, de azt hisszük, hogy a munkásügyi osztály dispozicióira nem lesz szükség, mert ma még a „utczasarkai aratók“ is munkába vannak. A mindszenti község házában aláíratott mintegy 1500 szerződés, a többi Sövényházán kötött.

— Vége a Ludas arany-korának. F. hó 6-án járt Ludason Reviczky pénzügyi titkár Tóth Mihály bíróval s Koncz Lajos jegyzővel, hogy a Ludast, mely a csatornázás által mentesítve lett, adó alá vegye. A pénzügyi titkár ur kegyesen járt el a ludasi gazdákkal, a mennyiben kivétel nélkül 7-ik osztályba sorozta a mentesített Ludast.

— Ungyilkosság. Tóth József helybeli polgár a feletti bánatában, hogy koránál s megrongált egészségénél fogva aratórész nem lehet, f. hó 4-én a Weisz-féle tanyán felakasztotta magát. Hónapok óta betegség gyötörte, mi ideg s agyrendszerét annyira megviselte, hogy pillanatnyi elmezavarában elemészttette magát.

— Mükertész. Ertesülünk, hogy a községi előjáróság egy mükertészt szándékozik szerződtetni oly czélból, hogy a

tófenéki Barta-féle 5 hold bérleti földön egy a kor kívánalmainak megfelelő mükertet létesítsen, egyben az újvilági kertet is kiemelje a mai tul-triviális helyzetéből. Melegen üdvözljük ezen eszmét, azonban el nem mulaszthatjuk, hogy egy rövid kommentárral ne kisérjük azt. A mi a Barta-féle bérlet mükertté való alakítását illeti, csak akkor nézzük ezt jó szemmel, ha az előjáróság gondoskodni fog arról, hogy e legelő terület legalább is ekkora területtel más pontján a községi földnek pótolva lesz, mert fölösleges legelőnk akkor, — mikor olyan nagy mérvben szaporodik a lakosság jószága, minőt ez évben is tapasztalunk — mükert alakítására nincs. Az Újvilág kertjére bizony-bizony ráfér egy kis reform. Nagyon igazuk van az idegen látogatóknak, midőn azt jegyzik meg, hogy mi ezen örgrófi nagylelkű ajánlékot nem érdemeltük meg. Kár volt idáig is csak azért tartani fenn e kertet, hogy csalánt teremjen — persze nem olyan csalánt értünk amiből vásznat szoktak szőni. — Örvidenénk, bár minél előbb megvalósulna a terv; örvidünk annál is inkább, mert akkor reményünk lehet, hogy a nagypincze is talán (?) ki lesz tatarozva s nem rongyoskodik tovább a mai rommá készülő alakjában a járó-kelők bosszantására.

A Tiszán feltartóztatott láposok. F. hó 4-én Csongrádról telefonálják előjáróságunknak, hogy a Tiszán fenyőt usztató oláh láposok ott a vízmerítésnél alkalmazott állványt a fenyőkkel elüttették. Kéri ezért Csongrád a láposok feltartóztatását s rajtuk az okozott kártérítés végrehajtását. A tutasokat sikerült Pap Mihály rendőr esküdtnak egy tizedes segélyével kézre keríteni, kik egy kis tagadás és huzakodás után beis merték tettüket s a rájuk rótt 4 frtnyi költséget kifizették. A pénz rendeltetése helyére szolgáltatott Csongrádra.

— Szegedi dolgok. Szeged város a honvéd huszárok részére még egy nagy lovardát épít. Az egész építkezést — kivéve a vasrészeket — szegedi vállalkozók teljesítik. A város alatti csatornákat — mikor be nem váltak — újból felszedeti s építetteti Szeged, mintegy 80,000 forint költséggel. A szegedi honvéd huszár ezred Rácz alezredes vezetése alatt négy heti gyakorlatra e hó 2-án ment a Dunántulra Duna-Pentelére, hol két huszárezred van összpontosítva.

— Bográcsban halt. Szegeden a közelmúlt napokban a Rókusi gazdaközönség zászlószentelési ünnepélyt rendezett. Vigan folyt a nap, este pedig Brankó János vendéglőjében tánczra kerkedett a fiatalság. Tánczközben beállított a mulatók közé egy csinos szegedi legény még csinosabb lányval. A mulatók egyike, Barna Pali megirigyelte a kéőbb érkezettől a szép lányt, miért is elhatározta, hogy elüti kezéről. Célját akként vélte elérni, ha vetélytársát ittasá teszi, e manőver sikerült is, mert addig nyájaskodott s addig itatta vetélytársát, míg az a kellesténél is jobban el nem azott. Ekkor kicsalta a szabad levegőre s ajánlta, hogy pihenné ki magát. Az udvar bátsó részén függtek még a bográcsok, mikből a lakomára készített paprikás hus maradék tekingetett a csilla-

gos ég felé. Barna Pali a legnagyobb bográcsba ültette belé a vetélytársát, ki azonnal boldog álomba merült. Barna Pali csélt ort, vetélytársát pedig reggel 6 órakor találták meg, horkolva erősen a bográcsban. Baja nem történt, de vetélytársát — nem azért ugyan mert a lányt elütötte a kezéről, — hanem azért perelte be a bíróságnál, hogy ruháját — mi a paprikás levétől elvesztette eredeti színét — fizesse meg.

— Kántorválasztás Félegyházán. Anynyiból érdekel ez csak bennünket, amennyiben a mi kántorunk is a pályázók közt volt. Pályáztak 17-en. A „Félegyházi Hiradó“ közli, hogy az egész pályázat csak forma, jobban mondva „águia“ volt, mert már előre elhatározták a félegyháziak, hogy az ottani helyettes, a volt kántor fiát, Ulrich Antalt fogják megválasztani s ez meg is történt. Tehát bármennyire tündökölt ott bárki is fényes tehetségeivel, csak „formának“ tekintetett. Aztán így folytatja a nevezett lap: „Nem nagy számú, de hangban és intelligenciában hatalmas gárda volt ez, melyben a legutolsó helyet a helyettes kántor (Ulrich) foglalta el. Szobánál szobánál hallottunk ott, hanem azért az apjának érdemeiért Ulrich Antal kellett. Ulrich Antal tehetett is, hogy apja érdemeire támaszkodják, mert neki vajmi kevés érdeme van, sőt mi éppen egy fikarnyiról se tudunk. Ugy aztán könnyű is volt neki ígérgetésekkel és egyéb korterival. Hát most rajta a sor — szeretnők is látni — hogyan váltja be ígéréteit.“

— A legolcsóbb politikai napilap a „Reggeli Ujság“, mely naponként 3 oldal terjedelemben jelenik meg és ára (vidékre küldve): 1 hónapra 1 korona, 3 hónapra 3 korona. A „Reggeli Ujság“ politikai értesülései a legjobb forrásból származnak, táviratai a legújabbak, napi hírei a legfrissebbek. Kitünő regényt és érdekes tárcákat közöl és egyéb rovatai is érdekesen vannak megszerkesztve. A „Reggeli Ujság“ előfizetői ingyen kapják a „Magyar Nép“ című hetilapot. A „Reggeli Ujság“ főcélja az, hogy magyar család anyagi érdekeit és megélhetését mindenképen előmozdítsa. Hogy ezt a célját gyakorlati úton mozgassa elő, egy nagyszabású fogyasztási cikkek szállító vállalatot alapított. Budapesten József-körút 19. szám alatti helyiségekben óriási raktárakat rendezett be. Első kézből, nagyban vásárolja a fogyasztási cikkek és csakis elsőrendű, primissima árut ad el olcsóbban mint bármely más, fővárosi kereskedő. A „Reggeli Ujság“ fogyasztási cikkek t szállító vállalatnál megrendelhető: mindenféle fűszer, kávé, tea, csokoládé, rizs, gyertya, szappan, keményítő, conac, rum, likőrök, hentesárak, asztali és palaczk bor, sör, placzkokban, liszt, tészta, szén, savanyuvíz, keserűvíz, gépolaj, kocsikenő, zsákok, ponyvák és minden egyéb háztartási és gazdasági cikkek. Mindezekről részletes árjegyzéket minden kedden küld a „Reggeli Ujság“ előfizetőinek, kívánatra azonban másnak is ingyen és bérmentve. Csomagolást nem számít. Előfizetési pénzek és megrendelések a „Reggeli Ujság“ kiadóhivatalába Budapest, József-körút 19. intézendők.

— Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy jelen számunkhoz mellékelt postautalványon az előfizetési összeget be- küldeni szíveskedjék.

CSARNOK.

Ötven év előtt.

1849. július 3. A kormány Szegedre költözik, a képviselőházat elnapolják. A hadsereg levelezését Nagy Sándorra, a ráczokat verő hadvezérre bizzák.

1848. július 4. Az osztrák kormány felszólítja a magyart, lássa el pénzzel Jellassicot.

1849. július 4. Klapka vezetése alatt a haditanács Görgeit kívánja főhadvezérrül.

1848. július 5. István nádor Pesten megnyitja a népképviselői országgyűlést.

1849. július 5. Gál Sándor csapata az uzoni ütközetben Lüders orosz seregének martaléka lesz.

1849. július 6. Cseodajeff orosz tábornok, miután 30.000 seregének élelmet zsarolt, elhagyja Debraczent. Vysahi Hatvanba megy, hogy Perczellel egyesüljön.

1849. július 7. Kossuth Lajos, a kormányzó újból felszólítja a késedelmes Klapkát, hogy seregét a Duna balpartjára vezesse le.

1848. július 8. Mészáros Lázár hadügyminiszter a szerbek ellen fővezérré Bechtold tábornokot nevezi ki. Kis Ernőt a tamcsi hadak élére küldi.

1849. július 9. Az alsóház elnökévé Pázmándi Dénest, a felsőház elnökévé Majláth Györgyöt választják. — Kossuth Bem hadát a főszerephez szólítja.

* * *

Vasvári Pál emléke. Július 6-án volt ötven éve annak, hogy Vasvári Pál őrnagynak, a Rákóczy szabad-csapat vezetőjének harcosait 1849. július 6-án a gyalui havasok közt az oláh martalóczok a fiatal vezérrel együtt lemészárolták. A Rákóczy szabad-csapatból, a bécsi halálfejes légióból s a székely honvéd századokból csak nagyon kevesen menekültek a halálból. A még élő hőseket az országos történelmi emlékmű-muzeum igazgatósága sok utánjárással kinyomozta. Ma július 9-én az emlékmű-muzeum kegyelettel ünnepli meg e csata 50 éves évfordulóját s erre az ünnepélyre meghívta Vasvári még élő tizenhárom vitézét. Ezek névsora a következő: Borsos Mihály hadnagy (Pappfalva), Bogdán Antal (M.-Caucs), Sommer Ede (Nagy-Somkut), Kiss Ferencz m. főorvos (Nagyvárad), Sebők Imre ügyvéd (Budapest), Pethő Károly (Kis-Borosnyó), Horváth József, Vasvári Irnoka, gyógyszerész (Hidalmás), Schütz Sándor (Kolozsvár), Mányai Imre (Maros-Vásárhely), Berkesi Sándor (Csucs), Kármal Samu (Kolozsvár), Székely József (Nagyvárad), Popovics István dobos (Nagyvárad). A meghívottak közt vannak még Vasvári két unokaöccse: Fejér Emánnel munkácsi kanonok és Fejér Elek budapesti törvényszéki bíró. Az ünneplők július 9-én reggel a gyorsvonattal érkeznek Bántffy-Hunyadra, onnan szekéren teszik meg a 30 kilométernyi utat a csata színhelyére. Az ünnep az elhunytak lelkiüdvéért mondandó tábortól misével kezdődik. Szabó Samu, a Vasvári-kör elnöke emlékbeszédet mond, a kolozsvári egyetem küldötte szavalni fog, majd fölolvasás és ének zárja be az ünnepet.

Gábor Aron halála. A szabadságharc egyik legérdekesebb hőse Gábor Aron, az erősejű, lángszívű székely, a ki szinte a semmiből ágyut öntött s megteremtette

az erdélyi tűzértséget, a mely annyi szolgálattal tett Bem hősi seregének. É hó 2-án volt ötven éve, hogy Gábor Aron meghalt a csatamezőn. Dicső halálát így meséli el a krónikás:

A honvédsereg — hatezer fegyveres és 25 ágyu — július elsején a Székelyföld végső határán: Kőkösön táborzott. Másnap tovább akart haladni Brassónak, de hirtelen éles trombitaszó hallatszott Erőd felől. A muszkák érkeztek meg. A székely sereg Uzon felé buzdódik, a hol harczrendbe áll fel. A középhadát Gaál Sándor vezeti, a balszárnyat Szilágyi Samu, a jobbszárnyat pedig Szabó Nándor. A tűzértséget parancsnoka: Gábor Aron. Kilencz óra tájban kezdődött a csata. Adlerberg orosz vezér előbb lovasrohamot intézett a magyarok balszárnya ellen, majd gyalogosaival tört elő. De a székelység nem tágitott, Gábor Aron boldog s világos pejlóván a golyózápor közt halálmegvetéssel nyargal egyik ütegtől a másikhoz. Egyszerre észreveszi, hogy egy székely fiu tulmagasra irányozta az ágyu csövét s a golyó az ellenség mögé repül. Odarugtat.

— Nem jól célzol, hékás! Lennebb igazítsd az ágyut! kiált a tűzérre.

Abban a pillanatban egy hatfontos ágyugolyó mellen találja Gábor Aront, a ki holtan fordult le a pejről. Balkarja csupa roncs lett, hónaljából kiszakította a golyó a húst s összezuzott bordái alól kilátzott bátor szíve, mely o'y hön dobogott a hazáért. A székely sereg vad haraggal, bosszúért lihegve tört az ellenségre, a melyet az Olt hidján átkergetett. A székely sereg aztán visszafordult s Eresztvényig húzódott vissza. Magával vitte a hősi halált halt Gábor Aron holttestét is, hogy az eresztvényi sírkertben örök nyugalomra helyezze. Július 3-án volt a temetése. Kivonult az egész dandár, az összes tűzértséget. Már a nyitott sír körül áll a gyászos gyülekezet, a tábortól lelkész éppen a beszenteléshez fog, a mikor a dombháton hirtelen feltűnik Jessenlow orosz tábornok erős czirkáló csapata. A vezénylő tiszt azt hiszi, hogy a magyar sereg ő ellene tör, két ágyujával a temetőbe tüzel. Gaál Sándor erre a tűzértséget az ellenségre fordítja s mialatt dörögnek az ágyuk, fölharsan a gyásznének s tompán dühörög a rög Gábor Aron koporsóján. A mira véget ért a temetés, az ellenséges előcsapat is eltűnt a dombról.

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Csernák Sándor Pap Rozával.

II

Születtek:

Elekes Lajos, Mihály, Szakál Vera, Halász Lajos, Pap József.

III

Meghaltak:

Urbán János 6 hetes bélhurut.
Tóth József 60 éves öngyilkos.
Pap Ferencz 84 éves aggkór.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Weisz Ignác.